

Sote-uudistus kuntien talouden näkökulmasta

Sote-tulevaisuuspäivä

Sanna Lehtonen
[@lehtonenKL](https://twitter.com/lehtonenKL)

2.10.2019

Sote- uudistuksen rahoitus- jaostossa ei ole kuntien tai Kuntaliiton edustusta

24,5 mrd. €

Sote ja pelastustoimi (2018, brutto)
22 136 miljoonaa euroa

Käyttötulot
3 336 milj. €

Sote ja pelastustoimi (2018, netto)
18 800 miljoonaa euroa

Rahoitusjaosto

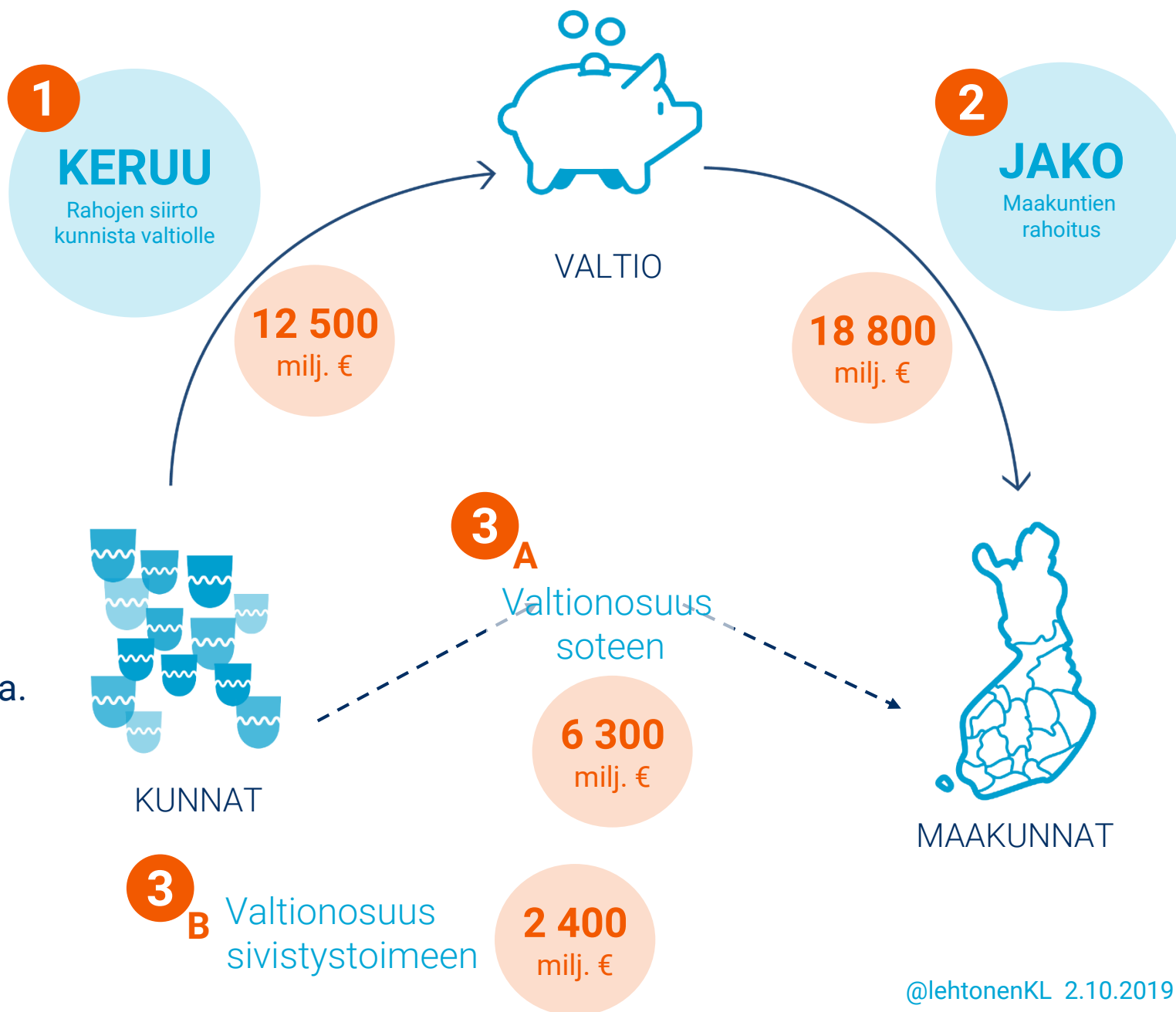
Maakuntien rahoitus perustuu pääosin valtion rahoitukseen ja tehtävän siirto merkitsee muutoksia kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sekä tuloverotukseen. Rahoitusjaosto valmistelee ehdotuksen sote-järjestämisen rahoituksesta, uudistukseen liittyvistä kunnan peruspalvelujen valtionosuuksien muutoksista sekä verotukseen liittyvät muutokset.

Selvitys maakuntien verotusoikeudesta ja monikanavarahoituksen purkamisesta tehdään vuoden 2020 loppuun mennessä. Tämän työn tueksi asetetaan erillinen valmisteluryhmä, mutta se valmistelee asiaa yhteistyössä rahoitusjaoston kanssa.

Puheenjohtaja	Markku Nissinen, finanssineuvos, VM
Varapuheenjohtaja:	Raija Volk, johtaja, STM
Jäsenet	Antti Väisänen, neuvotteleva virkamies, STM Jussi Lind, erityisasiantuntija, STM Annakaisa Iivari, johtaja, STM Eeva Mäenpää, hallitusneuvos, VM Ville Salonen, neuvotteleva virkamies, VM Taito Vainio, ohjaus- ja kehittämisjohtaja, SM Mikko Peltola, tutkimuspäällikkö, THL Fransiska Pukander, neuvotteleva virkamies, VM
Asiantuntijat	Tero Tyni, budjettineuvos, VM Vesa Lappalainen, neuvotteleva virkamies, VM Hanna-Mari Talka, neuvotteleva virkamies, VM
Tekninen sihteeri:	VM

Sote-uudistuksen rahoitusratkaisulla on merkittävä vaikutus kuntien talouteen.

- 1** Kunnista **kerätään** rahaa (verotuloja) ja **siirretään** valtiolle maakuntien rahoitusta varten.
- 2** Maakunnille **jaetaan** pääosa rahoituksesta valtionrahoituksena. Mahdollinen maakuntaverot kattaa pienemmän osan maakuntien tuloista.
- 3** **Valtionosuudet** jaetaan maakunnille siirtyvään sote-osuuteen ja kuntiin jäävään sivistustoimen osuuteen.

Kuntien 1 tulojen keruu ja siirto valtiolle maakuntien rahoitusta varten voidaan toteuttaa usealla eri tavalla.

*Kuntien
veroprosentin
leikkaus
ei ole ainoa tapa
rahojen siirtoon!*

Esimerkiksi

A

Kuntien
veroprosentin
leikkaus

- Vrt. Maakunta- ja sote-
uudistus († 8.3.2019)

Staattinen

B

Osuutena kuntien
verorahoituksesta

- Vrt. Kainuun maakunnan
rahoitus († 2012),
nk. tulo-osuusmalli

Dynaaminen

C

Tulojen siirto
vuosittain vaihtuvalla
euromäärällä

- Vrt. ylläpitäjän yksikkö-
hintarahoitus toisen asteen
koulutuksen ylläpitäjille

Dynaaminen

Rahojen keruutavan valinnalla on merkittävä vaikutus siihen,
miten uudistus vaikuttaa yksittäisen kunnan talouteen.

Kunnasta siirrettävien tulojen ja maakunnalle
siirtyvien sote-kustannusten eriparaisuus edellyttää
siirtymä- ja taseusjärjestelmiä lieventämään
uudistuksen vaikutuksia.

Hallitusohjelman linjaukset edellyttävät soten rahoituskysymysten tarkastelua eri näkökulmista

1. **Siirtolaskentaa** tarvitaan, koska uudistuksessa kuntien tuloja pitää siirtää valtiolle maakuntien rahoitusta varten.
 2. **Maakuntien rahoitus** tarkoittaa laskentakriteerejä, joiden perusteella rahoitus jaetaan valtiolta maakunnille.
 3. **Kunnan valtionosuus** kohdistuu jatkossa sivistystoimen tehtäviin, mutta todennäköisesti sisältää myös järjestelmämuutoksesta johtuvia tasaus- ja rajausmekanismeja.
- X. **Uudenmaan erilliskorjaus** vaikuttaa koko maata koskeviin rahoitusratkaisuihin niin siirtolaskennan, maakuntien rahoituksen kuin kuntien valtionosuuksien kautta.

Maakuntien rahoitus perustuu pääosin valtion-rahoitukseen

Määräytymisperusteet?

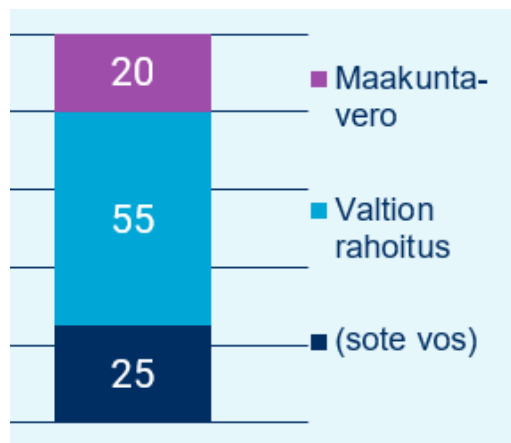
Uudenmaan erillisratkaisu?

VALTIO

Esimerkiksi:

Maakuntarahoitus voidaan jakaa usealla eri tavalla, esim.

- asukasmäärään (kapitaatio),
- suoritteisiin,
- palvelutarpeeseen perustuen tai
- edellisiä yhdistelemällä.

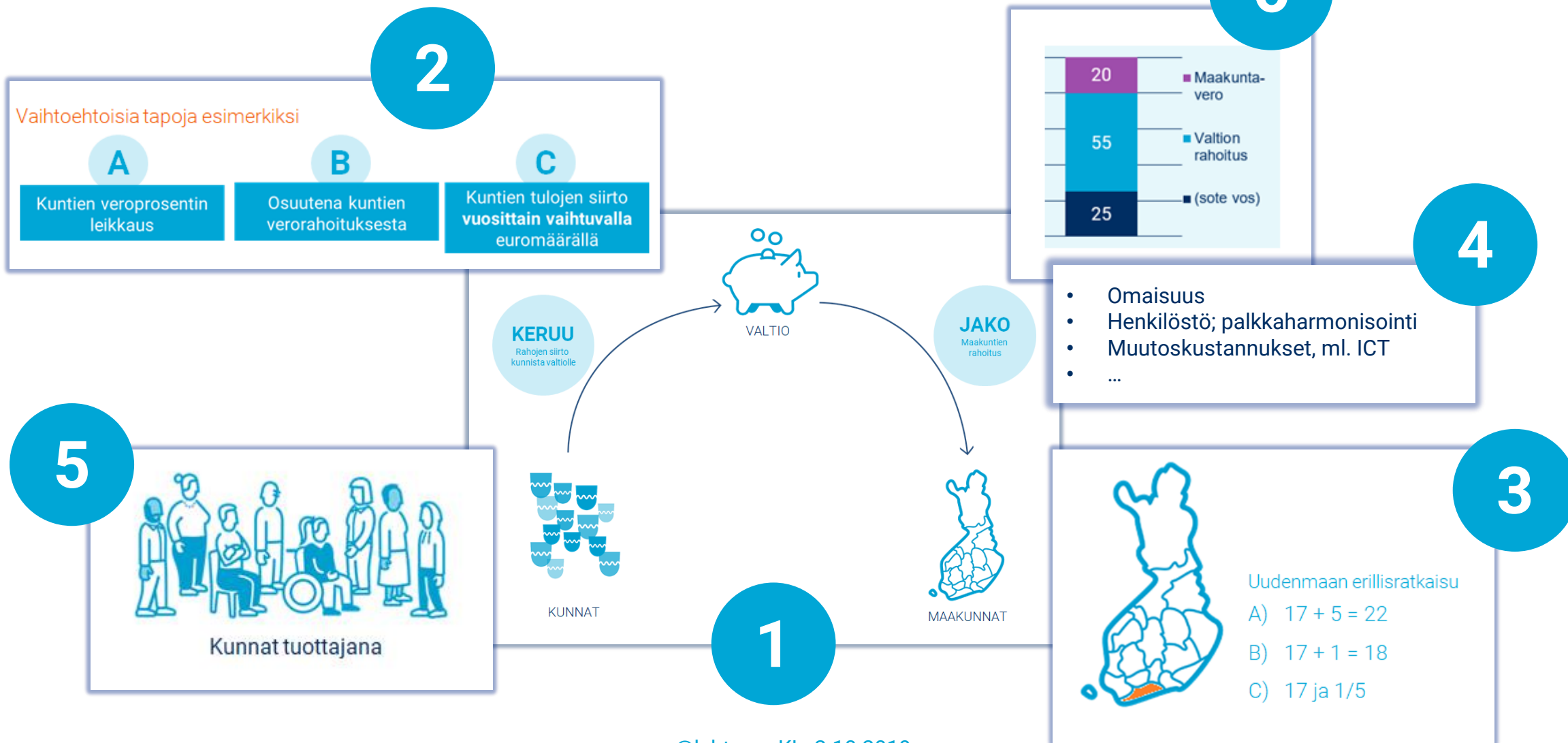

MAAKUNNAT

Uudenmaan erillisratkaisu

- A) $17 + 5 = 22$
- B) $17 + 1 = 18$
- C) 17 ja $1/5$

Kuntatalousasiantuntijan mielenkiinnon kohteet sote-uudistuksen rahoitusvalmistelussa 2.10.2019

Kiitokset mielenkiinnosta!

Sanna Lehtonen

050-5759090

Sanna.Lehtonen@kuntaliitto.fi

@lehtonenKL

kuntaliitto.fi

PL 200, 00101 Helsinki
Kuntatalo, Toinen linja 14
00530 Helsinki

Seuraava Kuntaliiton Taloustorstai TO 10.10.2019 klo 9:30!